

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	Vidéken postai székellő:
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre 6 „	Fél évre 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra 1 „	Egy óra 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 6 kr | Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 „ | Nyilttér sora . . . 15 „

Szerkesztőség:

Az arad-ocsánádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

☞ Kéziratokat vissza nem küldünk. ☞

Az első kifogás.

Arad, május 1.

Az egyházpolitikai törvényjavaslatok benyújtása után részletesen ismertettük az Apponyista sajtó állásfoglalását, megadva egyszersmind lényegesebb kifogásaikra a könnyű czáfolatot.

E kifogások nyilvánvalólag még nem csoportosultak és szerveződtek egy közös akció alapjává, csupán egyetlen ujság volt elég mohó és vigyázatlan a szofizmak összes batteriáival rátüzélni a kormány leplezett pozícióira, míg a többi szintelt liberalis buzdulással üdvözölte a kormány elhatározott lépését.

Ezen tartózkodás természetesen nem azt jelenti, hogy Apponyi és pártja nem fog minden rendelkezésére álló erő- és eszközzel a kormány és az ő javaslatai ellen küzdeni, hanem inkább azt, hogy még nincsenek a főhadiszálláson tisztában annak a taktikának részleteivel, mely erkölcsi lehetőséget nyújtson számukra az egész nemzet osztatlan tetszésével találkozó javaslatok ellen küzdeni és mégis népszerűnek maradni, a liberális reformokat ellenezni, és mégis a liberalizmus létszátát megőrizni, az állam magyar nemzetiség fejlődésének létfeltételeit képező institucziók megdöntésére törni és mégis a par-ekszellansz nemzeti politika kiváltságos letéteményeseiként figurálni.

Nem könnyű feladat lesz ez, mert a világ már bele látott a nagy taktikus kártyájába a közigazgatási törvényjavaslatok elleni emlékezetes harcában. Ott is úgy geráltak magukat Apponyi és a pártja, mint a közigazgatás államosítása elvének inventorai és még is módját tudták ejteni az autonomista szélső ballal való oly szoros szövetségnek, mely az obstrukció közös szervezése- és keresztülvitelére is kiterjedt s magának a törvényjavaslatnak a bukására vezetett. És most ugyanezen taktikát követni annál kockázottabb lesz, mert bajosan fogja magát a közvélemény másodsor is elámitatni, azonkívül pedig a régi fegyverszövetségesek sem fognak rendelkezésül állani s nem lehetetlen, hogy Apponyi az esetleges balsikere mellett az eddigi szajaskodásával összeharcsolt népszerűségét, sőt államférfui reputációját is mindenkorra beleapritja kétszínű vállalkozásába.

Mindamelletts kétségtelen, hogy az ellenakció szervezni és megindítani fogja Apponyi, és pedig épen csak ő és a pártja, mert a tüggetlenségek közül csak azon elvtagadókra számíthat, kik az ultramontanizmus szolgálatában készek az ő zászlaja alá szegődni.

A harc természetesen az Apponyista sajtóban fog egyelőre vivatni, sőt mint érintők, annak egyik organuma már meg is indította. Ennek érvei azonban eddig-

elé olyanok, hogy kevés kárt tesznek a józan közvéleményben. De a figyelmesebb észlelő már felismerhette egyikét azon jelszavaknak, a melyek alatt a többi közt azt állami anyakönyvelés ellen fog a rendszeres támadás intézteni.

A „Pesti Napló”-nak általunk is méltatott azon kifogása ez, hogy mit keres az állami anyakönyvekben a „vallás” rovat? Ezen ellenvetésre lapunk szombati számának élén reflektáltunk röviden. Amde azóta nyilvánvalóvá lett, hogy Schlauch nagyváradi püspök is osztja ezen kifogást, és így kétségtelen, hogy nem egy efemer ötlettel, hanem a klerikális táborban általában elfogadott és kiadott jelszóval van dolgunk.

„Az államnak semmi köze a polgárok vallásához”. Arany igazság ez, és mindenek felett föltétlenül liberális, és ha épen a klerikális ellenhatás daczára sikerülend Magyarországot az egyházpolitikai retormok radikális keresztül vitele által olyan állammá fejlesztenünk, a melynek tétéles törvényei nem szabályozzák a polgár egyes magánjogi viszonyait a vallási hovatartozásán dőssága szerint, akkor mi is lelkesülten fogjuk hangoztatni a teljes lelkiismeret-szabadság végkövetkezmenyekép a dicső elvet, hogy az államnak semmi köze polgárainak vallásához!

Most azonban, a midőn emez ideális czéltól még nagyon is távol vagyunk, és az állami anyakönyvek behozatala tulajdonképen csak az első lépést képezi ezen végcél felé, időelőtti volna az első javaslatban valamennyinek konzekvenciáját levonni és ez által oly képtelen helyzetet teremteni, mely nem a liberálizmusnak, hanem azok ellenségeinek malmára hajtáná a vizet.

De nem is tehető fel, hogy akár a „P. N.”, akár Schlauch püspök az abszolút liberálizmus érvényesülésének szempontjából emelték ama kifogásukat. Sőt nem is kerül nagy fejtörésbe a valódi okot kitalálnunk: nem más ez, mint azon törekvés, hogy a z 1868-iki törvény-cikk a maz intézkedése, mely szerint a egyes házasságból származó gyermekek szülőik vallását tartoznak követni, kijátszassék.

Az állami anyakönyvek „vallás” rovatában ugyanis csak a szülők vallási hovatartozandósága lesz nyilvántartva, és pedig azért, hogy ama törvény végrehajtása ellenőriztessék és az esetleg elke-rezstelt gyermekeket az illetékes felekezettek az állami nyilvántartás segélyével visszakövetelhessek, és hogy az állami anyakönyvi kivonatok alapján ama

gyermekeknek iskolai vallásoktatásuk a törvény rendeletének megfelelőleg intéz-tessék. Már pedig, ha az állami anyakönyvekben a szülők vallása bejegyezve nincs, akkor sehonnan sem tüntetik ki, hogy végre lett-e hajtva a törvény, mert az új rend értelmében hatályát fogja veszteni az elke-rezstelési rendelet, s az elke-rezstelő lelkészek nem lesznek kötelezve saját anyakönyveik kivonatát az illetékes lelkészhez átküldeni.

Igaz ugyan, hogy amaz 1868-iki törvény-cikk sem liberális, ámde ennek hatályon kívül helyezése egy más feltétel-hez: a kötelező polgári házasság behozatalához lesz kötve, és ha ezen törvény ellenzői minden áron siettetni akarják annak megszüntetését, kár nekik a törvényszegés kerülő utjaira lopózkodniok, hiszensokkal hamarabb és biztosabban czélt érnek, ha a kötelező polgári házasság behozatalát — a helyett hogy akadályozzák —, minden erejükkel támogatják.

Belföld.

A müborgyártás eltíltása.

A mesterséges borok készítését és forgalmát eltíltó törvényjavaslat tárgyában kérvényt intézett a képviselőházhoz az aradi kereskedelmi testület. — Utalva arra, hogy a ház közgazdasági bizottsága felvette a tvjavaslatba azon rendelkezést, mely eltíltja a bornak oly borvidék megnevezésével forgalomba hozását, a hol az termett, vagy a mely vidék jellegének nem felel meg stb. így folytatja a kérvény:

E rendelkezés felvétele a mily általános és osztatlan örömet idézett elő hazai szőlőbirtokosságunk és szolid borkereskedőink körében, éppen oly nagy riadalmat okozott azon néhány bornagykereskedőnél, kik szeretik nagyhangon hirdetni az okszerti borkeszélést, a különféle borok szükséges összeházasítását, tényleg azonban ezen tetszetős czim alatt nagymérvű pancsoiást üznek. A magyar kereskedelmi csarnok, megengedjük, hogy jóhiszeműleg, ezen nem tiszta forrásból eredő érdekek szöszelőjává szegődven, e kereskedelmi testület indíttatva érzi magát azon kérelemmel járulni a képviselőházhoz, hogy a törvényjavaslatot közgazdasági bizottságának szövegezésében méltóztassék elfogadni.

E kérvény, mely további részeiben behatóan indokolja ezt az óhajtást, a legközelebbi ülésben fog a ház elé terjesztetni.

Mentelmi jogok felfüggesztése.

A mentelmi jog felfüggesztése iránti birói megkereséseknek egész sora érkezett újabban is a képviselőházhoz. A ház mentelmi bizottsága ma tartandó ülésében fog elintézni három ezen ügyek közül, egy mint a budapesti büntető-járásbiróság megkeresését becsületsértés vétségével vádolt Zichy Jenő grót; a szegedi törvényszékét rágalmazás vétsége miatt vádolt Sima Ferencz; és a szolnoki törvényszékét sikkasztás miatt ismeretlen tettesek ellen folyamatba tett előnyomozás so-

rán P a p p Elek képviselő mentelmi jogának felfüggesztése tárgyában.

Falb Aradon.

— A vasárnapi felolvasása. —

F a l b tanárnak vasárnapi felolvasása közepes közönséget gyűjtött össze a Krispin-terembe; a jelen voltak azonban, akik között szép számmal volt képviselve Aradváros tudománykedvelő hölgyvilága is, lankadatlan figyelemmel és folytonos fokozódott érdeklődéssel kísérte a majdnem két órahosszat tartott szabad előadást.

Falb maga impozans alak, rokonszenves és értelmes vonásokkal, előadása, éppen ellenkezőleg a pesti hírekkel, értelmes, rokonszenves, meggyőző és helyenkint lelkes. Az előadó lehető népszerűn tárgyalta témáját, melynek pikáns kritikája ismeretesebb a közönség előtt, mint a veleje.

Előadta teoriája keletkezésének történetét, melynek alorjául a tenger dagályának és apályának tüneménye szolgált, amelynek okát, mint az már kétszáz év óta tudva van, kétharmadrészben a Holdnak, és (a nagyobb távolságnál fogva) csak egy harmadrészben a Napnak a mozgékony víztömegre gyakorolt egyenlőtlen vonzása képezi.

Elfogadva azt a különben több erős okkal támogatott feltevést, hogy a föld szilárd kérge alatt még meg nem szilárdult folyékony izzó anyagok vannak jelen, csakugyan „csodálkozunk” kellene azon, ha az említett vonzásnak erre a sokkal sűrűbb és alkalmasint sokkal nagyobb tömegű folyékony anyagra befolyása nem volna.

A csillagászati számítások úgy a jelenben észlelt, mint a múlt idők adataiból vissza számított földrengésekre nézve kétségtelenül kimutatták, hogy ezek csakugyan leggyakrabban és leghatalmasabban azon időszakokban jelentkeznek, amelyekre a Holdnak és Napnak a Földhöz képest azok a kölcsönös állásai esnek, amelyekben a két faktor együtt működhetik, tehát az ugynevezett együtt- és szembenállások időszakaiban. A Nap vonzásának külön befolyása is biztosan konstatalható a Falb által átszámított összesen 5500 földrengésből, amennyiben kiderült, hogy a legtöbb a Hold betolyásán kívül jelentkező földrengés január, márczius és szeptember hónapokra esik; az első hónapban a Nap legközelebb áll a földhöz, míg az utóbbi két hónapban a

Nap és Föld középpontjait összekötő egyenes éppen az aequatoron megy keresztül.

Ennek megfelelőleg a Nap-földrengések minimuma júniusra esik. Ezek általánosan ismert tények; a dologban éppen az az érdekes, hogy Falb teoriája szerint ez az elosztás természetes magyarázatot nyer.

Részletesen ismertette ezután a n e m helyi okokból (közvetlenség, kimosás, stb.) származó földrengések tipikus és kivétel nélkül egyforma lerölyését és ezek elterjedését. A földrengések, ugymond, a szilárd kéreg alatt történő vulkanikus explóziók, melyeknek helyén a föld függőlegesen fölfelé terjedő lökést szenved. Ettől a centrumtól sugárirányban terjed tovább hullámos alakban; ilyen volt az a földrengés is, amelyet mi Aradon nemrég észleltünk, s a melynek centruma Szerbiába esett.

A rengések harmadik neme az örvénylő földrengés, melyet a több egymás mellett álló explózió-fokusok hullámainak találkozásából lehet kimagyarázni. A katasztrófa mindig kivétel nélkül az első rengéssel esik össze; ezentul ismétlődő, de az elsőnél mindig gyengébb lökések még sokáig észlelhetők; a felszabdult gázoknak olyanféle buborékai következtében, amilyenek kicsinyben az éppen felnyitott pezsgős palackokban vehetők észre.

Hasonló hatással vannak a vonzó égi testek a levegőtengerre is; e befolyást azonban a levegő a helyi viszonyok változatosságánál fogva számításba venni nagyon nehéz és inkább csak általános „kritikus” napok megállapításáról lehet szó e tekintetben; ezek egy-két napi hibával mindamellert rendszeren következnek be.

Legközelebbi kritikus napok: május 15-i k e, s e p t e m b e r és a u g u s z t u s 25-i k e.

A szellemdus észrevételekkel fűszerezett előadást a közönség megéljenezte. Meg kell még említenünk, hogy az előadóra a közönség feszült érdeklődése igen kellemes benyomást tett s erről hálás szavakban nyilatkozott.

Időjóslás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Május 2. —

Enyhe. — Jelentékeny csapadék nélkül. — Később derülés.

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 762.4 mm., délután 2 órakor 761.1 mm. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 11.2,

délután 2 órakor C° + 21.5. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 4. délután 2 órakor N. 4. Felhőzet: reggel derült, délután derült, Csapadék az utóbbi 24 órában: 0.

Vörös május.

— Az aradi szociálisták mozgalma. —

A szociálisták által v ö r ö s n e k jelzett első május sokkalta z ö l d e b b lett, semmint azt remélni lehetett volna. A nagyhangú proklamációknak eredménye az lett, hogy a kora reggeli órákban összevetődött egy csomó munkát nem kedvelő mesterlegény, kik az átdorbézolt éj után meglehetősen félreismerhetlen állapotban nagy ordítózás közepette vonultak be a városligetbe.

S mint minden zajos dolognak, úgy ennek is akadt bámolója, sőt követője is elég. Így verődött össze egy körülbelül 400 főnyi tömeg, mely R á d a y városi extitkos-rendőr vezetése alatt kettős rendekbe sorakozva tartotta meg felvonulását. A ligetből a waggongyárhoz, onnan a csanádi gépgyárhoz mentek, mindenütt nagy hangon izgatva, követelve a nyolcz órai munkaidőt, az általános szavazati jogot. A zajos komédiának több-kevesebb sikere lett.

Egy pár munkás csatlakozott ugyan a menethez, de a gyárak a munkát nem szüntették be. A szociális processzió vezetőjének terve az volt, hogy a Szőlő- és Szél-utcán át a Radnai-utról a városba vonuljanak, s itt folytassák a demonstrációt. Ezt a manővert azonban a rendőrség hamarosan megakadályozta, s így a népnek vissza kellett vonulnia a városligetbe.

Itt már egy kis baja volt velük a rendőrségnek, mely nagy számban vonult ki. Megjelent a helyszínen S a r l o t Domokos főkapitány, és N y á r y Béla alkapitány is, kik rendre intették a zajongókat. A mámoros állapotban levő főkolompokok azonban tovább folytatták az izgatást, minek eredménye az lett, hogy a rendőrség rájuk tette a kezét. Bezzeg lett erre lárma, üvöltés. Hangzott mindenfelől:

— N e m e n g e d j ü k ! S z a b a d i t s u k k i ! N e k i i s m e n t e k a r e n d ö r ö k n e k , s a m e g s z a b a d i t o t t n é p b o l d o g i t ó k a t a z „ e l v t á r s a k ” á l t a l á n o s t e t s z é s z a j a k i s e r e t é b e n v i t t é k v i s s z a a b o r o s k a n c s ó k m e l l é . A r e n d ö r s é g , m e l y e g y á l t a l á b a n k e r ü l t e a f e l t ü n ő b e a v a t k o z á s t , h a g y t a ö k e t ö r ü l n i , m i u t á n a z i l l e t ő k s z e m é l y a z o n o s á g a m e g v a n á l l a p i t v a , s i g y m a j d c s a k m a t o g j á k ö k e t h a t ó s á g e l l e n i e r ő s z a k o s k o d á s é s i z g a t á s é r t a t ö r v é n y e l é á l l i t a n i , h o l m i n d e n -

T Á R C Z A

— Május 2. —

A hadnagy bankárja.

[1] Irta: Ziemssen Lajos.

— Az „Aradi Közlöny”-nek fordította: Ursics Darinka. —

— Nem innád meg theádat, kedves atyám, még mielőtt egészen kihülne?

— Kérlek hagyj —!

A válasz olyan hangon jutott a kérdezőhöz, hogy az látta, hogy atyját komolyan érdekli az, mit olvas, majd észrevette, hogy izgatottan morzsolgatja ujjaiiban a papírost. A fiatal leány kedvetlenül rázta meg szép fejét s várakozásteljesen dőlt hátra egy támlaszékben, de a mikor látta, hogy atyja a levél-olvasással sehogy sem hagy fel, meggyújtotta a szamovák alatti lámpást s csengő hangon szólt oda: „Reggelid egészen megromlik, édes atyám!”

Az asztal tulsó oldaláról haragosan csillogó szemek tekintettek a lányra. „Vitesd ki, Katty, étvágyam úgy is elment.”

— Engedelmeddel itt hagyom, — viszonzá a leány daczos fejbillentéssel. Neked reggelizned kell, még ha délig várok is! Olvasd csak tovább azt a levelet! Biztosan most is tele van kellemetlen ujságokkal!

Az apa keserűen nevetett. „Ujságokkal éppen nem, de kellemetlenségekkel igen! A régi nóta mindig!”

Igy ezután a beszélgetést megkezdtek s Katty felhasználta a kínálkozó alkalmat, hogy a társalgást tovább szője! „Ne hangold le magad érte oly nagyon, édes atyám! Hisz te már oly közönyösen viseltetel ily levelekkel szemben s most haragodnak ismét szabad folyást engedsz?”

— De mindennek van határa — haragudott tovább az apa — s odadobta a végzetes levelet az asztalra.

— Már megint miket ír össze ez az esztelen! Hisz a leghidegebb véru embert is kihozná sodrából! De véget vetek én ennek akár így, akár úgy!

— Már megint pénz kell, nemde? — kérde tovább a leány, mialatt, hogy apjának étvágyat csináljon, ügyesen motozott az edény között.

— Persze! Hisz igazán véve e teremtmény másról nem is szokott írni!

— De édes apám, a saját legkedvesebb vödöt teremtésnek czimezni? Ha ezt az ünnepléses elnök ur hallaná?!

— Hát hallja! Mért nem nevelte jobban fiát! De mindenesetre rövid idő múlva e fellett már komolyan kell vele beszélgetnem! Aztán látni fogjuk, hova jut ünneplésességgel? En nem törődöm vele!

— En sem — nevetett vigan Katty. De édes apám, sokért nem adnám, ha ránczba-szedett homlokát látnám, amikor „te” leszel nyilt hozzá. Sok pénzt érne, nemde?

Vig nevetéssel el lehet üzni a mások lehangoltságát is. S a haragos urnak is lassankint elsimult homloka; s mikor Katty az öreg ünnepléses urak mozdulatával ülőhelyét lassan elhagyta s végig simította homlokát, mintha valamely súlyos tehertől szabadult volna meg: hangosan felnevetett s vigan tekintve körül, ismét elfoglalta elhagyott helyét. „Egész vagyont, egész vagyont, Katty!” bár — tévé hozzá komolyabb hangon, bár igazat szólva alig illő, hogy egy 16 éves fiatalleány öreg urak felett mulasson! Ehhez tartsa magát Miss Katty, értett?!

— Igen — viszonzá Katty kedvesen meghajtván magát. Különben 16 és háromnegyed éves vagyok s nem türöm, hogy abból, mi jogosan az enyém, bárki is kénye-kedve szerint elvegyen! Semmi üzletienséget, Sir! Megértett?!

— Igen, Miss Hellish! Jöjj ide, kedves gyermek s csókolj meg! Meg kell kísérlelem haragomat leküzdeni, de hogyan?

— Persze hogy kell! — erősítette Katty, ki miután az atyai csókkal kissé felborzasított haját rendbe hozta, a thea-készletet odább tolt. — Beszéljünk komolyan. — Ottomár követelése ismét nagyobb összegekről szól?

— Hát foglalkozik ő kicsiségekkel? Megint ezekről beszél. Itt is, ott is hiányzik. Semmit sem fizetett s a pénztár üres, bár alig két hete volt a gyapju-vásár, s ekkor nagy-szerű jövedelme volt.

esetre engedni fognak a nagyhangu kiabálásokból.

A legnagyobb száju alak volt közöttük valami B o r z a János waggongyári munkás, ki válogatott szavakban dikeziókat is tartott a népnek, mely borizú éjjennel adózott az elvesztett tehetségnek. Ekkor azonban már csendesedni kezdtek a fellázadt kedélyek, mit Nyáry Béla alkapitány erélyes fellépése nagyban elősegített.

A „szociális elvtársak“ lassanként oszladni kezdtek, s így alig kétszázán maradtak a helyszínén. Egyéb tüntetést nem is rögtönöztek, mint azt, hogy a magyar sajtó egyik legsilányabb termékét, a Munka örét és egyéb ilyes magas színvonalon álló nyomtatványokat olvasgattak, mi pedig — valljuk be őszintén — roppant naiv és ártatlan dolog.

Igy a szociális mozgolódásnak aligha volt egyéb eredménye, mint az, hogy az üdülni vágyó, s a májusi első zöldet élvezni akaró intelligens közönség mulatsága meg lett zavarva. A délután folyamán ugyan ismét kezdtek gyülekezni sztrájkoló munkások, s a rendőrség meg is tette a kellő intézkedéseket, de az ebédutáni mozgolódás a hétfő daczára — csütörtököt mondott.

H I R E K.

Május 2. Kedd. Róm. kath. naptár: Athanáz. — Protestáns naptár: Athanáz. — Görög-keleti naptár (április 20.): Tivadar. — A nap két 4 óra 49 perccor, nyugszik 7 óra 12 perccor.

Szabadságharczi ereklyék orsz. muzeuma (színház-épület, II-ik emelet) nyitva mindennap délelőtt 9—12 és délután 2—4 óráig.

Külső-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Az „Aradi Közlöny“-re előfizetheti bármely naptól, egy óra 1 forintjával, vidéken postai szélküldéssel 1 frt és 20 krajczárral. A fűrdőidény alatt a kiadóhivatal pontosan megküldi az „Aradi Közlöny“-t az esetben is, ha az előfizető tartózkodási helyét többször változtatja. Levelezőlapon nyilvánítt kívánságra a kiadóhivatal a lapot 8 napon át díjtalanul bárkinek megküldi.

— Személyi hírek. Desseffy Sándor csanádi megyés püspök e hó első napjaiban Makóra utazik. — Suppán Kálmán közoktatási miniszteri tanácsos városunkba érkezett. A tegnapi nap folyamán az áll. tanítóképzőben tett látogatást.

— Dohánygyár Aradon. A pénzügyminiszter — mint már jeleztük — legközelebb három dohánygyárat állít fel az ország oly helyein, a hol a kellő nyersanyag meg van, munkás kezekben főlöslag mutatkozik és a fil-

lokszera a szőlőket elpusztította. Az aradi kereskedelmi és iparkamara erre legutóbb tartott teljes ülésében elhatározta, hogy az egyik dohánygyárnak Aradon leendő felállítására felterjesztést intéz a miniszterhez. A felterjesztést, melyet Mars hall Lajos dr kamarai titkár készített, a napokban terjesztik fel a pénzügyminiszterhez.

— Zöldben. Végre! Végre verhetik a lantot az aktuális költők. Belekapaszkodhatnak a fák rügyezni kezdő ágaiba, az első tavaszi napsugárba, s a novellákban felkapott harmatlepte virágokba. A városliget tegnap megnyílt a szt-annai gyermek-zenekar hangjai mellett, melynek zaja ugyan nem hasonlítható össze a csalogány dalával, de azért elfogadható a mai szociális világban. A közönség szép számban vonult ki a zöldbe, de az intelligencia inkább a Baross- és Salacz-parkban szivta az üde, balzsamos levegőt, mert a munkás nép is tünepelt és lejátszotta a maga operettjét a — ligetben. Az idő egész nap kedvező volt, s még csak egy okvetetlenkedő báránnyelhőcske sem tarkította az égi kék mezőt, daczára annak, hogy Falb Rudolf harmadrendű kritikus napot jósolt. De a jóslat nem ütött be — uti figura docet.

— Választás a harmadik kerületben. Vasárnap alkotmányos mozgalom állította talpra Arad harmadik kerületének választó polgárságát. A Krivány János választásának megsemmisítése folytán megüresedett törvényhatósági bizottsági tagsági hely betöltéséről volt szó. A szavazást a Kapa-utcai iskola helyiségében reggel 9 órakor nyitották meg Remete Fülöp Károly választási elnök és helyettese Szontagh Gyula. Bizalmi férfiak voltak: Matyók Pál, Barb Eufan, Vagacs Agoston és Bayer Sándor. Mint-hogy hivatalos jelöltje egyik pártnak sem volt, a szavazók három jelölt mellett csoportosultak. Tíz óráig leszavazott 48, délig 121, délután 3 óráig 186 és zárlatig 249 választó. Beadatott Krivány Jánosra 132. Mitter József 78 és Kotsis Lajosra 39 szavazat. A szavazás eredményéhez képest városi törvényhatósági bizottsági taggá Krivány János ismét megválasztott. Minthogy az új városatyja első választásának megsemmisítését indokoló körülmény ma sem szűnt meg, kétségtelen, hogy a választást megint meg fogják semmisíteni. Bodajk — kicsiben.

— Katonai előléptetés. A király Desperic Pál 33-ik gyalogezredbeli főhadnagyot másodosztályú századosná nevezte ki és szolgálattételre a bosznia-hercegovinai első gyalog zászlóaljhoz rendelte.

— Aradmegye közigazgatási bizottsága május havi rendes ülését a szokott határidőre eső újoncz-felülvizsgálat miatt elhalasztva, f. hó 9-én délelőtt 9 órakor fogja megtartani.

— Az aradmegyei jegyzők gyűlése. E hó 31-én tartja meg gyűlését az aradmegyei jegyzők egylete Pécskán. A pécskiak e napon bankettal egybekötött nagy bálal rendeznek. A rendezőbizottság a következőleg alakult meg: Elnök Vársárhelyi Géza, alelnökök Szathmáry Géza és Novák István, pénztárnok Barbur Miklós és 25 tagu tánc- és elszállásoló bizottság.

— Külön vonat. Szombaton éjjel az aradcsanádi vasut külön vonata hozta haza az aradi kirándulókat a pécskai hangversenyéről. A külön vonat 1 órakor indult és 2 óra 25 perccor érkezett Aradra.

— Pénzügyigazgatóság Makón. Csanádmegye törvényhatósági bizottsága, valamint a közigazgatási bizottság felterjesztést intéztek a pénzügyminiszterhez Csanádmegye területére Makó székhelylyel egy külön pénzügyigazgatóság felállítására. Hangsúlyozva volt a felterjesztésben, miszerint a szegedi pénzügyigazgatóság a több törvényhatóságot felölölő ügyeket ellátni képtelen, másrészt a pénzügyigazgatóság felállítását által nemcsak egyesek sérelmeinek orvoslása, hanem az állami törvényhatósági adminisztráció akadálytalan biztosítása értenék el. A napokban érkezett le Makóra a pénzügyminiszter leirata, mely jelzi, hogy a felterjesztések tárgyalás alatt állanak.

— Katonai czéllövészet. Tegnap a cs. és kir. közös hadsereg és a m. kir. honvédség legénysége harcászati czéllövészetet tartott a csálai nagyerdőben.

— Korai vizsga. A pécskai felső iskolában, hogy az újraépítéshez mentől előbb hozzá foghassanak — mint levelezőnk írja — a tegnapi napon már megtartották a tanévzáró vizsgát igazán meglepő szép eredménnyel. A korai vizsga kitűnő eredménye Priegl Sarolta kisasszonyt dicséri, kit csak a múlt év szeptember havában választottak meg tanítónőnek.

— Emberi drótférgek. Nem valami csodálények biz' ezek. Egyszerű emberek, kik örömet óhajtván szerezni Dulcinea-juknak, a május elsőjé arra használták fel, hogy az első zöld ágakat nagy mértékben letördelték, mit azonban a rendőrség nem talált lovagias eljárásnak, s bekísérte a torony alá, hol az első május hűvös voltáról elmélkedhetnek. Vannak pedig ez ujkori drótférgek heten, akár a — gonoszok.

— A recepczió ellen. Nem kell mindjárt megijedni, de tény, hogy előkelő isr. körökben recepczióellenes jelenségek merültek föl. A dolog

— Na ez a vásár keveset segített rajta — tette hozzá Katty közönyösen — ő egész pénzét azon két lóra költötte, melyek az utolsó versenyen a díjakat elnyerték.

— Hah! S honnan tudod ezt te?

— Honnan? — incselkedett Katty, hát vannak hirhozóim — s ezalatt egy rózsaszínű levél hegyét mutatta. — De félre a tréfával! Csakugyan így van, Lucia irt s olyan büszke reájuk, hogy na!

— Oh a liba — mondá az újra felharagított apa. — Üres fejű liba, mint akár férjének erszénye.

— De apa, hogy mondhatz...? Ő oly gyengéden szeret, s oly jó szive van. Mindezt csak férje iránt való véghetetlen szeretete miatt teszi!

— Hisz ép' az! Haragudhatnám joggal s ugyszólván nem szabad! De mit tegyünk? Azt a sok pénzt már megint hiabavalóságokra költjük? En mint kereskedő tiltakozom az ellen, nem szabad megtörténnie! Hisz ellened is vétkeztem!

— Ez a legkevésbbé bántson, kedves papa! A fő az, hogy az ottani körülmények a jövőre nézve újabb áldozatokkal sem javíthatók!

— Bizonyára nem! Ottomár soh'sem fogja megtanulni beérni azzal, mennyije van, s még kevésbbé megtakarítani valamit szükség esetén. Tiszt korában eltanult rossz szokásain nem lehet változtatni!

— Előbbi állásának? De atyám, csak nem állítod, hogy az ő hivatásabeliek mind e gyengességben szenvednek?

— Egytől egyig — egytől egyig!

— Mily rettenetes! Hisz annyi kitűnő tiszt van mindenféle rangban, s csak nem állíthatni mindazokról, hogy rossz gazdálkodók?

— Ha már nem azok, hát voltak — állította makacsul az öreg ur — ez elvem, melyet sok keserű tapasztalaton szereztem. Ha ezt egykor másként találnám, akkor az ilyen kivétel-embert igen nagyra becsülném már csak azért is, mert annyi fekete holló közt egy fehérre is akadtam! de nem fogok ilyet találni, jól tudom! Kard s kardbojt ellentétes fogalmak a takarékoskodással s könyvvezetéssel; a hó végén megmaradt fillért bűnnek tartaná egy igazi hadnagy! Oh az elvakítottak! Csak tudnák vagy akarnák tudni, hogy az első megtakarított huszas első toka ama lépcsőnek, mely szerencséhez, jóléthez, megelégedéshez s minden máshoz, mi e földi életet megédesíti, vezet!

Az öreg élénken, majdnem szenvedélyesen beszélt s sóhajtvá vetette magát egy székbe, arczán a lemondás kifejezésével. Gyermeki részvételt tekintett Katty jó atyja arczába.

— Tudod-e édes atyám, hogy a mint Lucia levelét olvastam, eszembe jutott valami,

mivel rajtuk is, rajtunk is segítve lenne. Szabad lesz elmondanom?

— Miért ne, Katty! Csak ki ifju bölcseséggel. Az öreg már úgy is felmond szolgálataival!

— Ugy? s mégis a régi beszél belőlem is. Tehát: Ottomárnak fel kell hagynia a gazdálkodással, s egy más valamihez fogni, ami, jól értsd meg, csinosan jövedelmezni is. Nem lenne helyes?

— Te kis ravasz! mondá mosolyogva Mellish ur. Helyes az ajánlat, csak találkoznék mindjárt valamely alkalmas állás is!

— Hisz azt meg már te találtál régen! Nem mondtak-e, hogy Ottomárból igen ügyes intendáns lenne? A terv kitűnő, mért ne gondolkoznánk felette komolyan?

— Hm! csakugyan! Emlékszem már! Ismeretei vannak hozzá, s a szervező képesség is. A Bellevue kastélyban rendezett előadásokat annak idején szenálisoknak mondták, s a tisztai kaszinóban rendezettek pompásan sikerültek, úgy hogy a legfelsőbb helyen úgy nyilatkoztak, hogy hiányát érezni fogják. Valóban minél többet gondolkozom felette, annál inkább jutok a meggyőződésre, hm...

(Folytatása következik.)

nem bir ugyan valami veszélyes jelleggel, de tény, hogy jelentékeny nevek viselőiről van tudva, hogy a recepczió rohamos közeledése dacára — kikeresztelkednek. Ezek közt mindenesetre legnagyobb figyelmet érdemel Dóczy Lajos kiváló drámaírónk, aki Bécsben a külügyminiszteriumban magasabb hivatalt visel. Dóczy eddig az izr. valláshoz tartozott, de most ő is keresztviz alá hajtja a fejét a kath. templomban, ha ugyan ez már eddig meg nem történt. A kiváló író megkeresztelkedése házassággal áll kapcsolatban, mely szintén nemsokára meg fog történni. — Azonkívül boldogult Wahrmann Mór két fiának: Richárdnak és Ernőnek kikeresztelkedéséről is szó van, akiről már azt jelentették, hogy kikeresztelkedésük megtörtént. Ebből csak annyi való eddig, hogy Wahrmann Richard, aki most párba jött vétsége következtében a szegedi államfogházban „tartózkodik”, az egyik szegedi plébánián megöltözőleg bejelentette keresztelkedési szándékát s jelenleg egy kath. hitoktató jár be hozzá az államfogházba. Fivére, Wahrmann Ernő jelenleg Brüsszelben tartózkodik s ott készül a kereszttség fölvételére. — Ezen recepczióellenes mozgalom hírére a Borszem Jankó egy sikerült allegoriát csinált. Az öreg Wahrmann Mór buslakodik. Megezőltitja őt Jehovah: „Mit busulsz Móriczkám!” — „Hogy ne busulnék, mikor mind a két fiam kikeresztelkedik odalent!” — „Ugyan hagyd el, — válaszol az Ur, — látod, nekem csak egy fiam volt, az is kikeresztelkedett!”

— Meglopta a pseudo nagyanyja. Kis Andrásnak még kisb leánya gyanútlanul távozott hazulról. Aig ment azonban pár száz lépést, midőn egy asszony édesgetve megállította, s a fülében levő arany függőket kikapcsolta, s avval elfutott. A leánya atyja jelentést tett a rendőrségnek, mely el is fogta a tolvajnót Diána nevű Teréz személyében, ki Kis András apjával vadházasságban él. A pseud nagyamama tehát meglopta az unokáját, de azért mégis átkisérték a törvénytöréshez.

— Földrengést éreztek — mint nekünk írják — április hó 27-én éjjeli 11 óra tájban Temes-Gyarmaton, a rengés három, egymásutáni lökésből állott; félóra múlva egy erősebb rengés volt érezhető.

— Magyar csárda a chicagói kiállításon. Magyarország hivatalosan nem lesz képviselve a chicagói világtárlaton. Egyesek azonban állítanak ki s lesz magyar csárda is, melynek építését a napokban fejezték be. Az épületnek magyaros jellege semmi sincs, mindenhez inkább hasonlít, csak csárdához nem. Emeletes ház, melynek emelését tágas terrasz veszi körül, a hol asztalokat helyeznek el; a földszintet pedig ugyanily széles gang övezi. Egyik végén torony emelkedik, arról a magyar zászló leng. A magyar csárda a Midway-plaisance-uton emelkedik, a hol sok tarkaságot halmoztak össze. Az út egy mértföld hosszú és jó széles. Itt van a régi Bécsből egy utáztat, a kínai színház, az ó-német ház stb. Az ugynevezett magyar csárda 75 láb széles és 195 láb hosszú. Az épület alsó része a színház, melyben Valentin Lajos és Sziklay János dalmü- és szintársulata fogja bemutatni a magyar népeletet eredeti dalokkal és tánczokkal, beleszóve tipikus jeleket az erdélyi szászok, románok, telvidéki tótok és palócok életéből. A jelmezek és díszletek külön e célra készültek Budapesten, a zenét pedig Serly Lajos írta. Az emeleti verandát kertté rendezik be s itt fog a pálmák és déli növények lugosában Hazai Náci: zenekara hangversenyezni. A kert díszletei hétezer dollárba kerülnek. Magyar leányt szerződtetnek alföldi parasztruhában. A vállalat egy részvénytársaság tulajdona, melynek üzletvezető titkára Somlyó Arnold.

— Nyilvános köszönet. A Pécskán 1893. évi április hó 29-én, az ó-pécskai tüzkárosultak javára megtartott hangversenyt rendező bizottság el nem mulaszthatja ez uton is a közreműködő Tones Aranka urhölgy, s az aradi Philharmonikusok egyesülete, a Kölcsey-dalkör, Zilahy Gyula, (a nemzeti színház tagja) és Heller Mór uraknak a legforróbb köszönetét és halálját kifejezni azon fáradságot és költséget nem ismerő áldozatkészségükért, melylyel a tüzkárosultaknak anyagi hasznot, a

nagy közönségnek, pedig egy oly élvezetes és emlékekben gazdag estélyt voltak szivesek szerezni, a milyenben Pécska város közönsége ez ideig még nem részesült. — Pécska, 1893. Május 1-én. A rendezőbizottság.

— Meglopott utas. Földy György szendrői lakos tegnap jött be Aradra, s máris malőr érte. Beszállt a Czitronyi-féle szállodába s néhány pillanatra távozott szobájából. Mire visszatért, már nem találta csomagjait, ruháit. Jelentést tett a rendőrségnek, mely a tolvajt Bózsár Mihály ismert naplopó személyében el is fogta. Az ügyet áttették a törvénytöréshez.

— Üzleti körlevél. Egy hozzánk beküldött körlevél közli, hogy a Zimbró községben Liebscher József és társai cég alatt fennállott gőzfűrés, parkette-gyár és tűzifa termelési üzletet Liebscher József eddigi társtulajdonos átvette s azt saját cége alatt folytatja.

— Murády bá lábasa. Belekerül a krónikába a mi kedves Murády bátyánk is, kivel talán életében először esett meg az a szerencsétlenség, — hogy meglopták. Meglopták, igen, galád kezek elemelték az utcza ablakból az ő kedvelt kékre festett pléhlábasát. A dolog úgy esett meg, hogy Murády bátyánk a korán jövő tejesasszony számára az ablakba teszi a lábasat, hogy az minden csendháborítás nélkül teleöntesse az edényt reggelenként. Mivel pedig tegnap május elseje volt, a havi egy forint és 50 krajczárt is deponálta a lábasba, hogy a tejesasszony — örve djen. (Az 1 frt és 50 kr különben azt is elárulja, hogy az öreg ur 15 liter tejet fogyaszt el havonta.) A dolog azonban szomorúan végződött. Ugyanis valami tejesasszonynál is hamarabb ébredő alak emelte a lábasat a pénzzel együtt, és most nagy Murády bátyánknak az ő szomorúsága.

— Földrengés. Belgrádból írják, hogy Jagodinában tegnapelőtt reggel földrengés volt, mely nagy pusztítást vitt végbe. Dél előtt 9 óra felé két földrengést is észleltek, a melyek közül különösen a második igen erős volt. A kár jelentékeny. A belgrádi hölgyek bizottsággá alakultak könyörödományok gyűjtésére.

— Puskázó ifjak. W. J. és J. B. aradi tanuló arra használták fel a vasárnap kellemeit, hogy kirándultak az ó-temetőbe egy kis verebészeti czéllövészetre. A kegyeletes népek, kik sirokat mentek látogatni, megbotránkozva hallották a puffogtatásokat a holtak egyhangú birodalmában. Figyelmeztették a rendőrt, ki be is kísérte a lövöldöző Flaubert-fegyvert a tulajdonosokkal együtt.

— Pályázatok. Postamesteri áll. Terenén 3 h. a. — Pénzügyi biztosi áll. a romhosi pénzügyigazgatóságnál 2 h. a. — Aljegyzői állomás a nagyhalomgyi járásbírósnál 2 h. a. — Aljegyzői állomás a veszprémi bírósnál 2 h. a.

— Apró hírek. Ebmarás. Telesi szky Mátyás, aradi lakost vasárnap az Akác-utczában egy eb veszélyesen megmarta. Ugy a beteget, mint az ebet megfigyelés alá vették. — Akassáperjesi-ut mellett levő Winkler-féle nyári vendéglő közelében erdőégés volt a napokban. A tüzet csak nagy fáradsággal sikerült elfojtani. — Kapissó községben néhány nap előtt 28 embert azért tartóztatott le a hatóság, mert a lelketlen emberek a községet e hó 14-én végveszélylyel fenyegető tűz oltásában nem akartak részt venni. — Az oklahoma i zivatarnál, melyről már megemlékeztünk, az újabb tudósítások szerint sokkal több embert pusztult el, mint eddig hitték. — Rouenből táviratozzák, hogy ott tegnap egy lakatos féltékenységből megölte a feleségét, a kivel mult évben esküdt meg.

Hymen.

Omoraviczai Heinrich Dezső dragoesti földbirtokos, kinek Aradon is kiterjedt rokonsága van, holnap délután esküszik örök hűséget néh. Tatártzy Károly volt herculesfürdői nagybérlő kedves és bájos leányának, Erzsébet kisasszonynak.

Szendrey Mihály, az arad-nagyvárad-i szintársulat tagja szombaton vezette oltárhoz Debreczenben Barts Arankát, a szintársulat énekesnőjét. A szertartáson tanuk Leszkay András és Képes Géza voltak.

Kováts Lajos aradi óras eljegyezte Habereg Mihály aradi iparos kedves és bájos leányát, Antonia kisasszonyt.

— Schlesinger Farkas aradi kereskedő eljegyezte Stern Janka kisasszonyt.

Stassig Henrik világosi kereskedő eljegyezte Platt Ede magánhivatalnok bájos leányát, Teklát.

Réthy Ignác szintyei kereskedő vasárnap jegyezte el Bleier Herman csabai kereskedő kedves és szép leányát, Sarolta kisasszonyt.

Gyászrovat.

† Özv. Simon Ignáczné szül. rétháti Kövér Teréziának, Arad egy tisztos matronájának elhunytáról részvétellel vettük a következő gyászjelentést: Junga-Simon Aranka a maga, valamint nagybátyjai és nagynénjei és azok családjai, nemkülönbön számos rokonai és barátai nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, forrón szeretett felejtethető anyjának, özv. Simon Ignáczné szül. Kövér Teréziának, folyó hó 30-án reggeli 5 órakor, életének 64-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványai május hó 1-én, d. u. 4 órakor fognak Aradon, Fábán-utca 4-5. számú házában, a rom. kath. hitvallás szertartásai szerint beszenteltetni és onnét a családi sírboltba örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szentmise áldozat pedig május hó 2-án, d. e. 10 órakor fog a t. Minorita-atyák templomában a Mindenhatóknak bemutatatni. Aldás poraira!

† Ransburg Zsigmond aradi kereskedő elhunytáról részvétellel vettük a következő gyászjelentést. Alólirottak saját, valamint a többi számos rokon nevében, mélyen elszomorodott szívvel jelenti, a forrón szeretett felejtethető fiú, önfeláldozó hű testvér, sógor és rokon Ransburg Zsigmond urnak, a Ransburg M. és fia cég beltáglának hosszú szenvedés után élete 42-ik évében, folyó évi április hó 30-án reggel 6 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó évi május hó 1-én d. u. 5 órakor fognak a halottas házból (Zrinyi-utca 4-a sz.) a helybeli izr. sírkertbe örök nyugalomra kísértetni. Arad, 1893. április hó 30-án. Béke hamvaira! Aldás emlékére! Özv. Ransburg Mór-né anyja, özv. Leopold Izidorné szül. Ransburg Szidónia, Deutsch Bernátné szül. Ransburg Róza, Tisch Mórné dr. szül. Ransburg Hermin, Blau Dávidné szül. Ransburg Gizella, Bleyer Sándorné dr. szül. Ransburg Ilka, Ransburg Flora, Ransburg Vilma testvérei, Ransburg József, Ransburg Hugó dr, Ransburg Sándor fiverei, Ransburg Matild szül. Weissbart sógornője, Deutsch Bernát, Tisch Mór dr, Blau Dávid, Bleyer Sándor dr sógorai.

† Hoffmann Lőrincz vendéglős elhalálzásáról vettük részvétellel a következő gyászjelentést: Özv. Hoffmann Lőrincz szül. Kreisler Katalin saját, úgy gyermekei Emma, férj. Tones Edéné, Viktor, Aurél és Antal, veje Tones Ede, menyé szül. Dengel Katalin, unokái Tones Irma, Ede, Lujza, Emma, Hoffmann Győző és János, nemkülönbön nagyszámu rokonai és jó barátai nevében is fájdalomtól szívvvel tudatja forrón szeretett fia, illetőleg testvér, sógor, rokon és jó barát Hoffmann Lőrincznek, folyó hó 1-én, reggeli 5 órakor, életének 36-ik évében, hosszas betegség következtében történt jobblétre szenderültét. A megboldogult hült tetemei f. hó 2-án, d. u. 4 órakor fognak a Révay-utca 14. sz. házból a rom. kath. felső temetőben örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szentmise áldozat pedig május hó 3-án, d. e. 10 órakor fog a t. Minorita-atyák templomában a Mindenhatóknak bemutatatni. Aldás poraira!

Sport.

† Czéllövés. Az aradi polgári lövőegyesület folyó évi április hó 30-án tartott rendez verseny díjlövésének eredményét. A mély, lövésekre kitűzött díjakat nyerték: 1-sőt Kotz Károly legjobb 4-es lövéssel. 2-at Klein Ignác legjobb 4-es lövéssel. A körtára kitűzött díjakat nyerték: 1-sőt Magyar Ferencz, 2-at Heinez Gábor, 3-at Domonkos Lajos, a 4-et Klein Ignác.

Találókat lőttek a következők:

	Szeg	4	3	2	1
Kotz Károly	—	2	9	11	10
Klein Ignác	—	3	16	19	12
Magyar Ferencz	—	—	14	12	10
Domonkos Lajos	—	—	9	10	7
Heinez Gábor	—	—	7	11	6
Weisz Dávid	—	—	4	7	5

Egyletek, Társulatok.

(*) Az aradi Kőlcsey-dalkör a pécskai hangversenyen, mely első nagyobb debutja volt a nyilvánosság előtt, fényes sikert aratott Csányi Virgily karnagy vezetése alatt. Több oldalról nyilvánult sürgetésnek aduák kifejezést, a midőn kívánatosnak tartjuk, hogy a dalkör melegebb az aradi közönség előtt is rendezzen dalestélyt.

(*) Az aradi kaszinó-egylet május hó 6-ikán délután 4 órakor új helyiségeiben (Vasszálloda, földszint) rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az igazgatóság. Tárgy: igazgatóság, választmány és tiszti kar választása. A közgyűlés után este az egylet helyiségeiben ismerkedési banket tartatik.

(*) Az aradi vendéglősök, kávéosok és korcsmárosok ipartársulata f. é. május hó 9-én d. n. 3 órakor a városház kistermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a t. tagok ez uton is meghívattak. Tárgy: elnök, alelnök és pénztárnok választás. Az elnökség.

(*) Elnökválasztás. Az aradi dalegylet vasárnap délelőtt Ravasz Imre lemondása folytán rendkívüli elnökválasztó közgyűlést tartott, a melyen Zemplényi Sándort választotta meg.

(*) Az első aradi betegsegélyző és temetkezési egylet rendezes tagjai értesítettnek, hogy az e lapokban az elnökségtől megjelent felhívás az összes gyermekek újkól leendő beiratását illetőleg f. é. május hó 10-ik napjáig meghosszabbítja, melynapontula határozatokvetlenül érvényesítettik. Kelt Aradon, 1893. május hó 1-én. Az elnökség megbízásából: Neumann Armin, titkár Szt.-Pál-utca 7. sz. I. em.

Mulatságok.

Május 7. Az aradi munkás-dalegylet majálisa (Csálai erdő.)

Május 22. A battonyai vöröskereszt-egylet fényes táncvigalma.

Május 27. Az aradi kir. főgymnasium ifjúságának majálisa (Csálai erdő.)

(=) A pécskai hangverseny. (R-a.) Fényes anyagi és erkölcsi sikerrel folyt le az egész környék intelligens közönségének részvétele mellett szombat éjjel a pécskai nagyvendéglő izlésesen dekorált, de szüknek bizonyult dísztermében a tüzkárosultak javára rendezett hangverseny. Nagyszámu és díszes hölgyközönség, végnélküli taps és elismerés és fényesen sikerült műsorszámok: ez volt a helyzet szignaturája. Zilahy Gyula, a nemzeti színház fiatal művésze országszerte ismert művészetével szavalta el Coppé: „Hajótörés” című monológiát s tartott egy igen szellemes és humoros felolvasást, melyekkel a közönséget valószínűleg a székelyi táncra hozta, melynek nyomán szükni nem akaró tapsvihar zúdult fel. A hangverseny fénypontja egy bájos aradi leány, Tones Aranka éneke volt. Mi már ismerjük a k. a. tisztán csengő, üde hangját, fényes koloraturáját s mély érzéssel nuanszírozott előadását, mégis lelkesülten tapsoltunk azokkal, a kik a k. a. énekesen először gyönyörködtek. A közönség lelkesült tapsvirágára a k. a. ráadásal is kedveskedett. A rendezőség, melynek élén Reitter Ödön dr buzgólkodott, remek csokorral rótta le háláját. Ha még elmondjuk, hogy Heller Mór ismert szép tenorját folyton hallani kívánták, hogy az aradi philharmonikusok zenekarának és a Kőlcsey-dalkörnek szépen, szabatosan előadott műsorszámait a közönség zajos tetszéssel fogadta és hogy a rendezőség mindent elkövetett a vendégek mulattatására nézve, akkor a mulatságról mindent elmondottunk, a mit egy referáda szük keretében el lehet mondani. Hangverseny után kivilágos-kivirradtig tartó kedélyes táncvigalom volt. A jelenvolt hölgyek névsora a következő:

Leányok: Várhelyi Margit (Pécska), Tones Aranka (Arad), Glatz Malvin (Arad), Bedrich Ilona (Pereg), Köpf Ella (Pécska), Bolyos Rózika (Pécska), Simalya Emma (Arad), Braun nővérek (Pécska), Gavrilovics nővérek (Pécska), Priegl nővérek (Pécska), Turesányi Ilona (Pécska), Svartz Lenke (Pécska), Kráitz nővérek (Pécska), Fleischman Paula (Battonya), Brück Eliz (Szt.-Anna), Gartner Rózka (Pécska), Lukács Ilona (Szemlak), Sztankovits k. a. (Pécska), Istvánffy Ilona (Szemlak), Dengi Lujza (Arad) stb.

Asszonyok: Várhelyi Gézané, Kátlay Gyulané, Fribeisz Miklósné, Tonesz Ferenczné, Dáni Jánosné, özv. Borossné, Hőszy Jakabné, Gartner Károlyné, Várhelyi Rezsőné, Bedrich Lajosné, Lukács Lászlóné, Issekutz Marcellné, Köpf Györgyné, Bolyos Mátyásné, Klein Henrikné, Fleischman Hermanné, Eliás Izidorné, Schreier Izidorné, Fülöp Lajosné, Novák Istvánné, Zdrachal Ferenczné, Heller Samuné, Iritz Frigyesné, Steinberger Samuné, Sternlicht Sándorné, Pavlovics Istvánné, Stankovits Nándorné, Vojtek Kálmáné, Zachariás Gézané, Eynándorné, Bagi Józsefné, Scheuer Antalné, Balogh Istvánné, Mayer Salamonné, Povázsay Sománé, Istvánffy, Madaryné, Luszt Ferenczné stb.

Felemlitendőnek tartjuk még, hogy a tüzkárosultak javára háromszáz forint tiszta jövedelem s.

Nem hallgathatom el azonban azt sem, — írja levelezőnk — hogy daczára a nemes és szent czélnak, a melynek minden józanul gondolkozó és nemesen érző embert egyesíteni kellett volna ezen alkalomból annyiva is inkább, mert a hangverseny román tüzkárosultak javáratartott, — a hangversenyen egyetlenegy román lelkész vagy tanító sem jelent meg, de arra még csak jegyet sem váltott.

(=) Tót-Komlós mulat. A tót-komlói ifjúság május 6-án a Komló szálloda dísztermében a komlói jó tanulók jutalmazására jótékonycélu táncestélyt rendez. A rendezőség: Albrechtovich Gusztáv, Bukovinszky István, Gál János, Kopasz József, Lachata János, Orbán Ferencz, Povász Gábor, Szabó Lajos, Szöke Antal, Weisz Mihály tagokból áll. Személyjegy 80, családjegy 1.50. Kezdeté 8 és fél órakor. Felülfizetések köszönettel fognak hirlapilag nyugtáztatni.

Színház, irodalom és művészet.

* Somlóné Budapesten. Somlóné Ványa Vilma, szintársulatunknak hosszú időn át, s a legutóbbi szezonban is kedvelt primadonnája — mint értesülünk — vasárnap este vendégszerepelt Budapesten a Kreccsányi igazgatása alatt álló társulatnál. A „Madarász” Postás Milkájában lépett fel, s a zsufolásig megtelt színház mindvégig tüntető tapsokkal halmozta el a kiváló énekesnőt. Somlóné közelebb a népszínházban fog fellépni.

* Leszkay Nagyváradon. Ma este nyílik meg a nagyváradai szinkör, rekte bodé, a Dolovai nábobleánya című újdonsággal. A megnyitás alkalmával az ottani sajtó így nyilatkozik az új társulatról:

Konstatáljuk, hogy amennyire Leszkay társulatát ismerjük, az összehasonlítás az ideit és a múlt nyári társulat közt körülbelül az előbbi javára billenti a mérleget. Az ismerősök között a vidék szolid, szorgalmas s szerepkörüket már megalkotott erőket látunk és primadonnát a legjavából. És hál' Istennek, nem látunk közöttük egyetlen a vidéki színpad üstökös csillagai közül, akik rendetlen pályafutásokkal, „kimagaslásra” törekvésükkel meg szokták zavarni az előadások természetes összhangját. Hogy aztán az „új tagok” hogy, mint fognak beválni, s megfelelni az itteni várakozásoknak: attól függ majd a szezon jó vagy balsikere Leszkayra nézve.

Törvénszék.

§ Az aradi vampyr. Leopold Ignác aradi lakos Opra Rudolf bécsi nyugalmazott kapitány ellen 60 forint tőke és annak 120% kamatai és a perköltségek erejéig foganatosított végrehajtások folytán az alperes nyugdíjából már eddig is közel 600 frtot felvett és még mindig 548 frtnyi követelést formált. A szorongatott, szerencsétlen kapitány évek óta keresett kibuvót, kérvényezett, panaszkodott, könyörgött, beadványokkal ostromolta a miniszteriumot, katonai hatóságokat, mindhiába, nem tudott rajta segíteni senki sem. Végre egy utolsó mentő gondolata támadt, az aradi ügyvédi kamara elnökéhez, Hász Sándorhoz for-

dult stőle kért tanácsot, ajánlatot valamelyik ügyvédhez. Az elnök Nemes Zsigmond dr aradi ügyvédet ajánlotta, ki addig járt a dolog után, míg végre kieszközölhette, hogy Shylock végrehajtási jogát végleg megszüntetettnek nyilvánította a bíróság. Ez ügyben először az aradi bíróság hozott részben megszüntető határozatot, a mennyiben a 120%-ot az uszortörvény életbe lépte napjáig s azontul csak 8%-ot állapított meg, de ezen ítélet ellen mindkét fél felebbezett. Most a nagyvárad kir. tábla Járosy Károly dr táblai bíró referádája alapján a végrehajtást teljesen megszüntette.

Táviratok.

A király itthon.

Budapest, május 1. (Saját tud. táv.) A királyt szerdán reggel fényesen fogadják Budapesten. Wekerlével élükön az összes miniszterek várják a peronon. Pestmegyét Beniczky főispán, a fő- és székvárost pedig Ráth Károly és kammayer Károly alpolgármesterek képviselik a fogadáson, melyre számos főrendiházi tag jelentette be részvételét.

Az új államtitkár.

Budapest, május 1. (Saj. tud. táv.) Vasárnap tisztelt Miklós Ödön új államtitkáránál Liphay István miniszteri tanácsos vezetése alatt a földmívelési miniszterium tisztikara. Liphay üdvözlő szavaira az új államtitkár igen szívélyesen válaszolt.

Egy bank fizetési zavarban.

Budapest, május 1. (Saját tud. táv.) A Budapesti kereskedelmi és iparbank részvénytársaság fizetési zavarba jutott. Az érdekelték 8 napi moratoriumban állapotok meg. Az aktívákat szigoruan átvizsgálják.

Jókai jubileuma.

Budapest, május 1. (Saját tud. táv.) A Jókai-jubileumot rendező-bizottságban nagyszerű eszmét vetettek föl, azt t. i., hogy Jókai összes műveit 1000 aláíróval — kik egyenként 200 frtot fizetnének — egyetlen egy kiadásban adják ki. Az így befolyó 200,000 frtból 100,000 frt lenne Jókai tiszteletdíja, a másik feléből pedig a költségek fedeztetnének.

Megszökött bankhivatalnok.

Budapest, május 1. (Saj. tud. táv.) A leszámítoló bank egyik fiatal hivatalnoka, Berecz Antal két váltót az első hazinál leszámítoltatott 48,000 forint erejéig, s a pénzzel megszökött. A rendőrség nagy aparatussal keresi.

Elhunyt művész.

Budapest, május 1. (Saj. tud. táv.) Beliczay Gyula általánosán ösmert zeneszerző hirtelen meghalt.

Öngyilkosság.

Budapest, május 1. (Saját tud. táv.) Táborosky fővárosi zeneműkereskedő öngyilkos lett.

Vörös május.

Budapest, május 1. (Saját tud. táv.) A fővárosban ma több helyütt volt szociálista munkásgyűlés. Az összes gyűlések napirendjére ki volt tűzve a nyolcz

Vendéglő a „magyar koronához”
 (Petőfi-utcza 9.)
 Ma kedden, 1893. május hó 2-án
 Vendéglátéka a budapesti első
ORPHEUM-TÁRSASÁGNAK
 (Goldberger J. igazgatása alatt.)

Ma
A Mesumedt
 (az áttért.)
Bécsi elemények
 (életkép dalokkal.)

Leányszerző-induló
 (Schadchen-Marsch.)

előadja Aalbach J. szalonkomikus.

Rohmes-Rohmes-Rohmes.

Naponkint új és illedelmes gazdag műsor,
 melyen családok is részt vehetnek.

Kezdeté este 8 óraker. Belépti-díj 50 kr.

Izletes ételek, kitűnő italokról, egy pontos kiszolgálatról gondoskodik s számos látogatásért esd tisztelettel

SCHREYER FERENCZ,
 vendéglős.

770 | 893. 323 1-3

Hirdetmény.

Azokat a kik a folyó évben selyem hernyők tenyésztésével foglalkozni kívánnak s a végből petékért jelentkeztek vagy ezután jelentkezni ohajtanak, értesitem hogy a peték iránt a selyem tenyésztési felügyelőséghez az Adám utczai lovardában a f. hó 30-ig, a délelőtti órákban forduljanak.

Arad, 1893. ápril 24.

Salacz Gyula,
 kir. tanácsos, polgármester.

Előfizetési felhívás!

„ORIENT”

európai fürdők és szállodák közlönye című, havonként háromszor megjelenő, diszesen kiállított illusztrált folyóiratra.

Az első szám megjelenik 1893. április 20-án

50.000 példányban

magyar-, francia-, német és angol nyelven.

Előfizetési árak:

Egész évre: 12 korona, fél évre 6 korona, negyed évre 3 korona.

Egyes szám ára 40 fillér.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal

263 4-5

„ORIENT”

az európai fürdők és gyógyhelyek központi képviselete

BUDAPEST,

IV., Hatvani-utcza 4-ik szám (Dréher-palota).

Árlejtési hirdetmény.

A tekintetes aradmagyei építészeti hivatal által megvizsgált s az aradi egyház szent-széknak 2135/1887. szám alatt jóváhagyott tervezet és költségvetés. szerint Aradmegye borossebesi járás Krokna községben egyház-építése tekintetéből folyó évi május hó 12-ére Krokna községben a helysinén megtartandó árlejtésre a vállalkozni szándékozók azzal hivatalnak meg, hogy az építkezésre előirányzott 6332 frt 89 krnak megfelelő 10 százalékot készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban leteendő óvadékkal megjeleneni sziveskedjenek.

A tervezet, költségvetés és feltételek a szerződésalkotása alkalmával és bármikor is a lelkeszi hivatalnál megtekinthetők.
 Krokna, 1893. ápril 29-én.

Bordea Todor,
 egyházbizottsági elnök.

234 1-3

31711/93. szám.

M. k. államvasutak,

Hirdetmény.

1. Osztrák-magyar svájci kötelék.
2. Osztrák-magyar francia kötelék.
3. Osztrák-magyar bajor kötelék.
4. Osztrák-magyar-délnémet kötelék.
5. Osztrák-magyar-svájcz-délbadeni forgalom.

6. Rajna-Majna átrakodási forgalom.
 Kapcsolatban a „Vasuti és Közlekedési közlöny” f. évi márczius 19-iki 34. számában 34711. szám alatt közzétett hirdetményvel tudomására hozzuk, hogy a fenti kötelékekben jelenleg érvényben álló közvetlen dijszabásokban a cs. kir. szab. déli vasut társaság magyar állomásaira vonatkozó díjtételek további intézkedésig érvényben maradnak.

Budapest, 1893. április hó 19-én.

A m. kir. államvasutak,
 a részes vasutak nevében is.

321. 1-3.

DÜRR TESTVÉREK

fűszer-, csemege-, thea-, rum- és ásványviz kereskedése

az „arany
ARADON, fő-ut 2. sz.

szarvashoz.”
 a városházzal szemben.

Bátorkodunk a nagyérd. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy mindennemű friss töltésű

ásvány- és gyógyvizek

megérkeztek és jutányos áron kaphatók.

Továbbá ajánljuk mindenféle friss

fűszerárúinkat és csemegéinket,

finom

liqueuröket, magyar és francia pezsgő és cognacot.

Szives tudomásvétel végett, hogy nálunk okmány- és levélbélyeg-jegyek szintén kaphatók. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradunk kiváló tisztelettel

DÜRR TESTVÉREK.

278 4-5 **Árjegyzéket bárkinek bérmentve küldünk.**

Egy jó házból való erkölcsös fiu tanulónak felvétetik.